

Anexa 2.

FIȘA DISCIPLINEI***1. Date despre program**

Instituția de învățământ superior	Universitatea Lucian Blaga din Sibiu
Facultatea	Teologie
Departament	Teologie Pastorală
Domeniul de studiu	Masterat
Ciclul de studii	2018-2020
Specializarea	Teologie Istorică

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	<i>Arta bisericească în Ortodoxia transilvană între anii 1848-1918</i>			
Codul cursului	Tipul cursului	An de studiu	Semestrul	Număr de credite
38.01.S.02.I.203	O	I	2	7
Tipul de evaluare	Categorია formativă a disciplinei (DF=fundamentală.; DD=domeniu; DS=specialitate; DC=complementară)			
Examen	E			
Titular activități curs				
Titular activități seminar / laborator/ proiect	Lector univ. dr. Ioan Ovidiu Abrudan			

3. Timpul total estimat

Extinderea disciplinei în planul de învățământ – număr de ore pe săptămână				
Curs	Seminar	Laborator	Proiect	Total
1	2			3
Extinderea disciplinei în planul de învățământ – Total ore din planul de învățământ				
Curs	Seminar	Laborator	Proiect	Total (<i>NOAD_{sem}</i>)
14	28	-	-	42

Distribuția fondului de timp pentru studiu individual		Nr.ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe		70
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren		21
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri		30
Tutoriat:		2
Examinări:		10
Total ore alocate studiului individual (<i>NOSI_{sem}</i>)		133
Total ore pe semestru (<i>NOAD_{sem}</i> + <i>NOSI_{sem}</i>)		175

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

Discipline necesar a fi promovate anterior	
Competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

De desfășurare a cursului	<i>Videoproiector, laptop, flipchart</i>
---------------------------	--

De desfășurare a sem/lab/pr	Videoproiector, laptop, flipchart
-----------------------------	-----------------------------------

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	Cunoașterea și utilizarea noțiunilor și terminologiei consacrate Istoriei artei bisericești; Cunoaște și înțelege evoluția istorică a Ortodoxiei transilvănene din perioada studiată, așa cum este relatată în izvoarele istorice din această perioadă; Cunoaște diversitatea formelor arhitecturale și artistice în care s-a exprimat, și la nivelul vieții bisericești, procesul de evoluție spre modernitate a societății românești din Transilvania; Aplică lecțiile istorice învățate realităților istorice actuale.
Competențe transversale	Realizarea unei înțelegeri a procesului complex de evoluție către modernitate a civilizației românești transilvănene, reflectat în formele arhitecturale și decorative ale bisericilor edificate în perioada studiată. În cadrul formării viitorilor preoți și profesori absolvenți ai masterului de teologie-istorie, familiarizarea acestora cu stilurile arhitecturale și tehnicilor artistice le asigură competențele necesare legate de analiza și utilizarea unei categorii extrem de semnificative de surse, cele vizuale, realizând totodată conexiuni cu alte ramuri ale științei istorice, precum istoria bisericească sau istoria culturii și civilizației europene.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	Cursul își propune să vină în sprijinul celor care studiază Teologia cultura și spiritualitatea creștină, oferindu-le într-o formă succintă cunoștințele expuse în manualele de istoria și teoria artei, comunicându-le noțiunile de bază ale acestor discipline și ajutându-i să-și însușească termenii un vocabular de specialitate, necesar în comentarea unei producții artistice (monumente de arhitectură religioasă, ansambluri decorative, icoane etc.)
Obiectivele specifice	Cercetează evoluția formelor arhitecturii de cult din spațiul românesc transilvănean, din perioada modernă.

8. Conținuturi

Curs		Nr. ore
Curs 1	Preliminarii. Ruptura de tradiția postbizantină românească - arta bisericească în perioada arhipăstoririi episcopului Vasile Moga. Monumente reprezentative de arhitectură bisericească: <i>biserica „Sfânta Treime” din Rășinari (1814)</i> ; <i>biserica „Adormirea Maicii Domnului” din Boița (1822)</i> ; <i>biserica „Adormirea Maicii Domnului” din Poiana Sibiului (1836)</i> ; <i>biserica „Sfinții Arhangheli” din Rod</i> ; <i>biserica „Cuvioasa Paraschiva” din Cârța (1847)</i> ; <i>bisericile brașovene din Brașov-Tocile (1813), Bran-Poartă (1820)</i> .	1
Curs 2	Declinul picturii murale. Cei din urmă zugravi și iconari: <i>Vasile Munteanu din Săliște, Constantin Boghină din Brașov, Dimitrie Dimitriu din Țara Românească</i> .	1
Curs 3	Instaurarea neoclasicismului în arhitectura și pictura bisericească din Ardeal în perioada șaguniană. Arhitectul sibian Szalay Ferenc, un colaborator al arhidiecezei sibiene, din timpul mitropoliților Andrei Șaguna și Miron Romanul.	1
Curs 4	Pictorii academiști: impunerea gustului clasicizant și a stilului realist în pictura bisericească	1
Curs 5	Pictorul <i>Constantin Lecca (1810-1887)</i> , formația și activitatea artistică în domeniul artei bisericești.	1
Curs 6	Pictorul <i>Mihail (Mișu) Popp (1827-1892)</i> , formația și activitatea artistică în domeniul artei bisericești.	1
Curs 7	Pictorul <i>Nicolae Popescu (1835-1877)</i> , formația și activitatea artistică în domeniul artei bisericești.	1

ULBS

Universitatea "Lucian Blaga" din Sibiu

Curs 8	Pictorul <i>Constantin Georgescu (1843-1886)</i> , formația și activitatea artistică în domeniul artei bisericești.	1
Curs 9	Alți pictori academști ardeleni, cu contribuții la arta bisericească: <i>Sava Henția, Sever Mureșan, Alexandru Popp, Virgil Simionescu, Iuliu Toader.</i>	1
Curs 10	Neobizantinismul artei bisericești transilvănene, la începutul secolului al XX-lea. - Edificarea Catedralei Ortodoxe „Sfânta Treime” din Sibiu (1902-1905). <i>Proiectul catedralei conceput de arhitecții budapeșteni Josef Kommer și Virgil Nagy.</i>	1
Curs 11	Periplul de documentare al asesorului consistorial Elie Miron Cristea. Concursul de proiecte pentru realizarea decorului mural și a iconostasului. <i>Juriu și concurenți.</i>	1
Curs 12	Modernitatea pictorului <i>Octavian Smigelschi (1866-1912)</i> și reînvierea spiritului monumental al picturii bisericești transilvănene	1
Curs 13	Zorii artei noi – iconostasul sculptat de <i>Constantin M. Babic.</i>	1
Curs 14	Stilistica neoromânească - proiectul de arhitectură destinat clădirii Institutului teologic-pedagogic din Sibiu (1913-1914) conceput de arhitecții brașoveni <i>Gheorghe Dușoiu și Ioan Leucă.</i>	1
Total ore curs:		14
Seminar/Laborator		Nr. ore
Sem 1	Zugravul Isaia Monahul, autorul icoanelor împărătești din biserica „Adormirea Maicii Domnului” din Boița (1819)	2
Sem 2	George Zugravul, autorul iconostasului de la biserica „Adormirea Maicii Domnului” din Sebeșul de Jos (1827)	2
Sem 3	Zugravul bisericesc Dimitrie Dimitriu, unul dintre primii portrețiști români. Portretele de la Rășinari.	2
Sem 4	Petre Mateescu și portretele lui Andrei Șaguna	2
Sem 5	Documentarul fotografic al mitropolitului Andrei Șaguna. fotografii sibieni Th. Glatz și A. Schivert.	2
Sem 6	Mișu Popp și portretele mitropolitului Șaguna.	2
Sem 7	Pictorul ardelean Sava Henția Portretele autorul portretului mitropolitului Șaguna și al directorului Ioan Hania.	2
Sem 8	Pictorul Constantin Georgescu. Portretul mitropolitului Șaguna și icoana Sfântului Ierarh Niceta de Remesiana.	2
Sem 9	Sculptorul Frederic Stork. Bustul mitropolitului Șaguna.	2
Sem 10	Pictorul Arthur Coulin . Contribuția sa la pictarea catedralei mitropolitane din Sibiu. Portretul mitropolitului Ioan Mețianu.	2
Sem 11	Sculptorul transilvănean Alexandru Liuba.	2
Sem 12	Emil Fischer, fotograful vechilor biserici românești sibiene.	2
Sem 13	Rolul Astei la evidențierea și conservarea patrimoniului artistic bisericesc din Transilvania.	2
Sem 14	Expozițiile lui Octavian Smigelschi.	2
Total ore seminar/laborator		28
Metode de predare		

Bibliografie

ULBS

Universitatea "Lucian Blaga" din Sibiu

Referințe bibliografice recomandate	Coriolan Petranu, <i>Arta românească din Transilvania</i> , în Universitatea „Regele Ferdinand I” din Cluj - Sibiu, Biblioteca „Viață și Cultură”, seria: <i>Problema Transilvaniei</i> , fasc. 3, Sibiu, 1943.
	Coriolan Petranu, <i>L’Art Roumain de Transylvanie</i> , vol. I. Texte, extrait de „La Transylvanie”, Bucharest 1938.
	Ion Frunzetti, <i>Arta românească în secolul XIX</i> , Editura Meridiane, București, 1991. Mircea Păcurariu, „Aspecte privitoare la cultura și arta bisericească din Arhiepiscopia Sibiului”, în <i>Arhiepiscopia Sibiului – pagini de istorie</i> , Sibiu, 1981.
Referințe bibliografice suplimentare	Virgil Vătășianu, <i>Viața și opera pictorului Mișu Pop</i> , Brașov, 1932. V. Vătășianu, <i>Pictorul Octavian Smigelschi</i> , Sibiu, 1925.
	Ilarion Pușcariu, Elie Miron Cristea, Matei Voileanu, <i>Biserica catedrală de la Mitropolia ort. română din Sibiu</i> , Sibiu, 1908.
	Elie Miron Cristea, <i>Iconografia și întocmirile din interiorul bisericilor răsăritene. Cu 123 figuri</i> , Sibiu, 1905.
	Emanoil Bucuța, <i>Pictură, sculptură, arhitectură, grafică în Transilvania după Unire și puțin înainte. „Transilvania, Banatul, Crișana, Maramureșul, 1918-1928”</i> , București, 1929.
	Ștefan Meteș, <i>Din istoria artei religioase române, I., zugravii bisericilor române</i> , Extras din „Anuarul Comisiunii Monumentelor Istorice, secția pentru Transilvania, 1926-1928”, Cluj, 1929.
	Ion Frunzetti, <i>Mișu Popp</i> , București, 1956. Adrian Silvan Ionescu, <i>Învățământul artistic românesc 1830-1892</i> , Editura Meridiane, București, 1999. Ioan Abrudan, „Un posibil model artistic neo-bizantin: decorul Catedralei din Sibiu”, în <i>Revista Teologică</i> , nr. 2, Sibiu, 2006.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Se realizează prin contacte periodice cu acesteia în vederea analizei problemei.

10. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Ponderea în nota finală	Obs.**
Curs	<i>Evaluare finală</i>	<i>Evaluare pe baza unui subiect tratat de student în scris</i>	50%	CPE
Seminar	<i>Activitate la seminar</i>	<i>Elaborarea unei lucrări caracteristice cercetării și redactării științifice</i>	40%	CPE
		<i>Implicare în dezbateri</i>	10%	
Standard minim de performanță				

(*) Fișa disciplinei cuprinde componente adaptate persoanelor cu dizabilități, în funcție de tipul și gradul acestora.

(**) CPE – condiționează participarea la examen; nCPE – nu condiționează participarea la examen; CEF - condiționează evaluarea finală;

Data completării: 24.09.2020

Data avizării în Departament: 5.10.2020

ULBS

Universitatea "Lucian Blaga" din Sibiu

	Grad didactic, titlul, prenume, numele	Semnătura
Titular disciplină	Lect. univ. dr. Ioan Ovidiu Abrudan	<i>J. Abrudan</i>
Director de departament	Prof. Dr. Paul Brusanowski	<i>P. Brusanowski</i>

